СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 55. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го БЕРЕЗНЯ 1949. — No. 55. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 9, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ВЕРХОВНИЙ СУД ПРИЗНАЄ СТЕЙТАМ ПРАВО ОХОРОНЯТИ ЮНІЇ

Вашингтон, 7 березня. — Верховний Суд Злучених Держав 7 голосами проти 2 вирішив, що стейти мають право ухвалювати свої закони для забезпеки робітничих юній, якщо федеральний закон не є вистачальний в цій справі. Це відноситься однаково до закону Тефта-Гартлі, який адміністрація хоче скасувати, як теж до давнішого закону Ваґнера, який мав би бути ухвалений на місце теперішнього закону. Досішня практика виказує три способи забезпечення юній у контрактах з підприємцями, а саме: 1. „Замкнений завод" — коли підприємець годиться наймати тільки таких робітників, які вже є членами юнії; 2. „юнійний завод" — коли він може наймати неюнійних робітників з застороґою, що вони вступлять до юнії опісля; 3. втримування членства — коли в контракті сказано, що член мусить оставати правильним членом („ін гуд стендінґ") так довго, як довго контракт є всилі.

Надзвичайна платня не є обовязуюча закордоном.

Водночас з повище згаданим рішенням в справі забезпеки юнії Верховний Суд вирішив, що закон про заплату півтора платні за роботу поза звичайними годинами праці не відноситься до американських робітників, які працюють в американських державних установах закордоном. Зате американські робітники мають діставати півтора платні у військовій базі в Бермуді, бо та база належить до американських посілостей.

ФЕДЕРАЛЬНІ СЛУЖБОВИКИ БОРОНЯТЬ СВОЄЇ ЛЬОЯЛЬНОСТИ ПЕРЕД СУДОМ.

Вашингтон. — Двадцять шість поштових службовиків, проти яких ведеться допити в справі їхньої льояльности на підставі розпорядку президента Трумана зперед двох років, внесли до федерального суду позов з закидом неконституційности такого зарядження. Позовники домагаються застановлення дальших допитів і привернення їм їхніх урядових становищ.

ОДИНЦЕМ ЛЕТИТЬ З ГАВАЇВ ДО НЮ ЙОРКУ.

Вилїєм Р. Одом, який свого часу облетів одинцем найшвидше земний глоб, пустився в безперервну подорож з місцевости Гонолулу, на островах Гаваї, на Тихому океані, до летунського майдану в Тетерборо, у стейті Ню Джерзі, коло Ню Йорку. Довжина його дороги обіймає 5,400 миль. Він вилетів з Гонолулу в неділю 6 березня в год. 7.05 ввечір і має прибути до Тетерборо в вівторок перед полуднем.

ПАЛАТА ПРИЙНЯЛА ТАЙНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ШПИГУНСТВО.

Вашингтон. — Серед настрою таємничости палата репрезентантів ухвалила 348 голосами проти 4 законопроєкт в справі скріплення розвідчої служби на великі розміри. Законопроєкт піде тепер до сенату. Представники військової влади заявили відверто палаті, що законопроєкт не може бути дискутований прилюдно. Не можна було теж робити ніяких поправок. Перед голосуванням завішено всякі правила парляментаризму. На домагання комуністичного прихильника Віто Маркантоні з Ню Йорку голосування було поіменне. Він самий і ще трьох інших конгресменів голосували проти законопроєкту.

ПОМЕР ГОЛОВА КОМІСІЇ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, СОЛ БЛУМ.

Вашингтон. — Конгресмен Сол Блум, голова комісії закордонних справ палати репрезентантів, помер від удару серця в морськім шпиталі, куди він пішов перед трьома днями на лікування перестуди. Він був вибираний з округи Бронкс, у Ню Йорку, і провів 26 років у конгресі. Прожив 78 літ. Він походив з бідного роду, а помер мільйонером. Його батьки були жидівськими іміґрантами з Польщі. Блум не мав шкільної освіти, а добився становища як самоук.

У ПРОЦЕСІ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ВИБИРАЮТЬ СУДЕЙСЬКУ ЛАВУ.

Ню Йорк. — Після 8 тижнів від часу прикликання 11 провідників Комуністичної партії перед окружний федеральний суд у Ню Йорку суддя Гаролд Р. Медіна остаточно приступив до вибору судейської малої лави, яка судитиме обвинувачених за намагання, як насильно скинути американський уряд. У першій групі 60 кандидатів є жінки й нігри, про яких оборонці говорили, що вони не допущені до лісти. Перед вибором присяжних оборонці ще раз намагалися виключити справу з суду на тій підставі, що назва „зрадники" причеплена підсудним підчас пресової конференції президента Трумана, настроює суддів сторонничо проти підсудних. Суддя відкинув цей внесок.

В СПРАВІ СОВЄТСЬКИХ ШПИГІВ ПЕРЕСЛУХАНО ОДНОГО СВІДКА.

Ню Йорк. — Велика судейська лава, яка переводить слідство над панною Джудит Коплон і совєтським інженером Валентином А. Губічевом, запідозрених у шпигунстві проти Злучених Держав, переслухала докищо тільки одного свідка. Ним є аґент Федерального Бюра Інвестиґацій, який арештував запідозрених після їх зустрічі в Ню Йорку. Допити триватимуть який тиждень.

БУДУТЬ СТУПНЕВО ПЕРЕВОДИТИ ПІДВИШКУ ПОШТОВИХ ОПЛАТ.

Вашингтон. — Конгресмен Там Морей, предсідник поштової комісії палати репрезентантів, виявив, що конгрес буде переводити підвишку поштових оплат ступнево впродовж кількох років. Такий плян не викличе загального негодування тому буде більше приємливий. Підвишка мусить прийти тому, що вже теперішнього року дефіцит поштового департаменту дійшов до висоти $550,000,000.

Бази на Карібському морю матимуть панамериканське значення у війні

Сан Хуан, у Порто Ріко, 5 березня. — За вістями військового критика Гансона В. Балдвина, бази Злучених Держав на Карібському морю, є предметом роздумування військових командантів. Ці бази підлягають тій самій команді, що Панамський Канал і їх є доволі багато. Підчас другої світової війни йшла постійна праця над їхнім розвитком, але негайно після війни праця була застановлена. Є там сухі причали, які можуть служити місцем направок для найбільших воєнних кораблів, а теж і довгі стежки для підлету літаків, крім багато менших воєнних побудов. Зогляду на ці побудови Порто Ріко може бути розвинене у великий центр для воєнних вправ країн Латинської Амереки, а це знову причиниться до затіснення звязків між Північною й Південною Америкою.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ОДНОГОЛОСНО ЗА ДОПЛАТУ НА ПЛЯН МАРШАЛА

Вашингтон. — Сенатська комісія закордонних відносин одноголосно ухвалила виплатити $5,580,000 на Програму Відбудови Европи на підставі Пляну Маршала. Ці фонди мають вистачити европейським країнам до 30 червня 1950 р. Є це друга рата на Плян Маршала. Після прийняття ухвали в комісії бил прийде під наради в повнім сенаті.

СОВЄТИ ЗВЕРТАЮТЬ АМЕРИЦІ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ

Лувис, у стейті Делевар. — Кружляк Милвокі, перший воєнний корабель, який Злучені Держави позичили Совєтам на підставі закону про Ленд-Ліз підчас другої світової війни, причалив до дутешньої пристані після довгих торгів за його зворот між Москвою й Вашингтоном. Милвокі був висланий до пристані Мурманск, через яку Росія діставала воєнні матеріяли вартости більйони долярів. Водночас з приїздом корабля Милвокі приїздить совєтський транспортовий корабель Молотов, щоб забрати назад совєтську залогу, яка привезла американський корабель.

6,000 ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ПРИЙДУТЬ У БЕРЕЗНІ

Вашингтон. — Програма транспорту нових іміґрантів зі скитальцями в місяці березні обіймає 5,940 осіб, тоб то 1,775 осіб більше ніж в місяцю лютім, коли то приїхало сім кораблів. У березні прийде сім кораблів до Ню Йорку два до Бостону, а один до Ню Орлінс. В середу прийде до Ню Йорку в год. 4 сполудня корабель Марін Флешер з 549 подорожними, між ними 189 за посередництвом Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету. На лісті подорожних зазначена така краєва приналежність нових іміґрантів: поляків 375, лотишів 45, чехословаків 42, литовців 37, росіян 16, естонців 14, угорцян 11, німців 5, українців 3, румун 1. Вони розїдуться до таких стейтів: Ню Йорк 224, Пенсилвенія 80, Ню Джерзі 59, Мериленд 37, Огайо 28, Конетикат 23, Мишиген 16, Норт Дакота 15, Масачусетс 12, а по менше ніж десять до 11 інших стейтів.

НІМЦІ З ЕВРОПИ ПРИЇХАЛИ НА НАУКУ ДЕМОКРАТІЇ

Тридцять девять німців з Европи приїхали через Ню Йорк до Злучених Держав на оглядини, як працює американська демократія в практиці. Між ними є 6 поліційних урядовців, 24 духовників і 9 протикомуністичних промисловців. Вони обїдуть великі простори Злучених Держав під опікою федеральної влади. Їх прислала сюди американська військова влада з Німеччини.

Ухвалено слідство в справі каторжних робіт в Совєтах

Лейк Соксес Н. Й., 8 березня. Економічна і Соціяльна Рада Об'єднаних Націй доручила окремі доходження в справі обвинувачень, що в Совєтському Союзі держиться 8 до 9 мільйонів людей в таборах на каторжних роботах. Проти опозиції Совєтського Союзу, та його польського і білоруського сателітів, Рада прийняла більшістю 14 голосів американську резолюцію, доручуючи Міжнародній Організації Праці зібрати всі факти про наявність каторжних робіт в Совєтському Союзі та про їх умовини. В резолюції зобов'язується генерального секретаря ОН, Тригве Лі, звернутися до урядів східно-европейських країн за співпрацею в доходженнях. Рада рівночасно відкинула совєтську резолюцію про створення міжнародної комісії професійних спілок, яка вглянула б „в дійсні робітничі умовини" в усіх країнах світу. Резолюцію відкинено після того, як совєтський представник, який сам вніс цю резолюцію, заявив, що навіть цій комісії ніколи не дозволиться провірити робітничі відносини в самому Совєтському Союзі. При цій нагоді большевик накидувався на „невільничу" систему в „капіталістичних країнах", але виступив рішучо проти того, щоби міжнародна комісія могла заглянути до совєтського „раю робітників і селян", мотивуючи своє становище глупим твердженням, мовляв, Америка хоче з цею комісією вислати до Совєтів своїх шпигів. Рада в дальшому рішила переслати Міжнародній Організації Праці обширний меморіял Американської Федерації Праці в справі каторжних робіт в Совєтах, включно зі зізнаннями втікачів, бувших совєтських каторжників. Справа має бути передана теж Комісії Людських Прав.

РУМУНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗАКРИЛИ ЖИДІВСЬКІ ДОПОМОГОВІ БЮРА

Букарешт, 8 березня. Румунський большевицький уряд наказав вчора закрити румунські відділи американських і швайцарських жидівських допомогових комітетів. Раніше перервано теж допомогову діяльність католицької допомогової організації та Міжнародного Червоного Хреста.

ВІДСТАВКА КИТАЙСЬКОГО УРЯДУ

Нанкінг, 8 березня. (АП) — Прем'єр національного уряду Китаю, д-р Сун Фо, повідомив сьогодні в парляменті, що його уряд рішив вчора піти у відставку в комплекті та що діючий президент, ген. Лі Тсунґен, резиґнацію прийняв. Як відомо, після заливу північного Китаю комуністами та зі зближенням комуністичних військ до Нанкінгу, прем'єр перейшов до Кантону і намагався там створити столицю країни. Президент, натомість, залишився в Нанкінгу та робив інтензивні заходи в справі мирових переговорів з комуністами. Проте, причиною резиґнації теперішнього уряду була звернена проти нього критика в парляменті. Зголошення резиґнації парлямент прийняв оплесками.

З'ЇЗД ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ (ЦПУЕ)

Згідно з повідомленням УВІ, в днях 4-го і 5-го березня мав відбутися в Німеччині з'їзд Центрального Представництва Української Еміґрації, відомого під скороченою назвою ЦПУЕ. Українська европейська преса приділює цему з'їздові багато уваги, головно кандидатам на голову цего представництва. Крім дотеперішнього голови, Василя Мудрого, висвигається теж кандидатуру проф. Вовка-Вовчука, якого мала б піддержувати група Бандерівців.

ЯРОСЛАВ І ЯРОСЛАВА БАРНИЧІ У ФІЛАДЕЛФІЇ

На запоруку Тов. Укр.-Амер. Горожан у Филаделфії при Н. Френклин улиці і за посередництвом Злученого Українського Американського Допомогового Комітету приїхали в четвер, дня 3. березня, зі скитальщини до Филаделфії Ярослав Барнич, бувший музичний керівник і диригент українських театрів Беседа, українського міського театру і опери, міського українського театру у Львові, та його дружина Ярослава, з роду Рубчак, драматична артистка і декляматорка, донька наших славних артистів-співаків Рубчаків.

ПЕРШЕНСТВО ЄГИПТУ В АДМІНІСТРАЦІЇ СУЕЗУ

Каїро, 8 березня. Єгипетський міністер торгівлі повідомив вчора про договір з компанією адміністрації Суезького каналу, на підставі якого в адміністрації признається великі користи і першенство єгиптянам. Згідно з цим договором єгиптяни мали б заняти 9 на кожних 10 постів в адміністрації, мали б мати 4 на кожних 5 затруднених там техніків та мали б мати 7 на всіх 32 членів дирекційної ради. Крім того, Єгипет діставатиме 7% з преходів Каналу.

КІНЦЕВЕ ОФОРМЛЕННЯ ПРОЄКТУ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

ПОВНИЙ ТЕКСТ ПАКТУ АМБАСАДОРИ ПЕРЕСЛАЛИ ДО АПРОБАТИ СВОЇМ УРЯДАМ.

Вашингтон, 8 березня. — Амбасадори країн, що беруть участь в підготовці оборонного Атлантійського пакту, закінчили остаточно підготовку проєкту цего пакту та розіслали до негайної апробати своїм урядам. Вчора амбасадори відбули в цій справі ще майже три годині наради з державним секретарем Діном Ачесоном. Крім представників Злучених Держав, Канади, Британії, Голандії, Бельгії і Люксембургу, в нарадах вже брав участь теж представник Норвегії. З поінформованих джерел заявляють, що дві головні статті в цьому пакті мали б заключати такі постанови: Стаття 5-та постановляє, що збройний напад на одну або більше договірних країн в Европі або в Північній Америці вважатиметься нападом на всіх. У висліді, всі країни, які підписали пакт, мають безпосередньо прийти з допомогою нападеній країні чи країнам, почина ючи поодиноко або колективно таку акцію, включно з ужиттям збройної сили, яку вважатимуть за потрібну для привернення миру і безпеки на Північно-Атлантійському просторі. Стаття 9-та означає північно-атлантійський простір і так прецизує оперативний засяг, що буде вважатися нападом на нього: збройний напад на територію будь-якої з договірних країн в Европі або Північній Америці або в Альжірії в Північній Африці, або на якунебудь територію в частині Атлантику на північ від тропіка Рака (що проходить через Мексиканську затоку, на північ від Куби на західному кінці Північного Атлантику і через територію еспанської Сагари в Африці на східному кінці). Збройною атакою будеться вважати теж напад на будьякий острів чи посілість, як теж напад на корабель чи літак в цьому просторі. Державний секретар Ачесон під час нарад з амбасадорами апелював до їх урядів, щоби вони якнайшвидше забрали становище до цего проєкту. Загально вважається, що проєкт буде апробований без будь-яких дальших змін і тоді ще тільки залишиться виконати останню формальність, іменно, підписати його, що мало б статися з кінцем цього або з початком наступного місяця.

СОВЄТИ ПІДДЕРЖУЮТЬ ЮГОСЛАВІЮ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ЛОНДОНІ.

Лондон, 8 березня. — Совєтський представник на конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в справі мирового договору з Австрією виступив вчора знову в обороні збунтованої проти Комінформу югославії, закидуючи західним союзникам, що вони відкинули югославські домагання в справі автономної словенської провінції в Австрії, навіть не подаючи переконливих причин такого становища. Югославська делеґація видвигнула цілий ряд дальших своїх домагань. Вчора наради перервано, не винісши жадного конкретного рішення. На сьогоднішньому порядку нарад є югославські домагання воєнного відшкодування від Австрії, що їх своєго часу вже раз відкинено.

ПОДІЛ СВІТОВОЇ ОПІНІЇ В СПРАВІ ЗМІН В СОВЄТСЬКОМУ УРЯДІ.

Париж, 8 березня.— Відставка Молотова з посту совєтського міністра закордонних справ та призначення на його місце А. Вішінського, як теж зміни на пості міністра закордонної торгівлі, продовжують бути головною темою дипломатичних розмов і спекуляцій. Опінія в цих справах поділена й одні вважають відставку Молотова за його аванс, а інші пробують доказувати, що це його деґрадація. Але всі погоджуються, що ці зміни в диктаторських умовинах мають далеко більше значення, ніж мали б в демократичній країні. В кожному разі нові призначення на ці відповідальні пости не заповідають ніякого поліпшення стосунків між Совєтами і Заходом, але навпаки, вони можуть бути тільки погіршенням. У французьких колах ще звертають увагу на підозрілу концентрацію совєтських військ за кордонами Норвеґії і в Румунії.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВАЖЛИВУ КОНФЕРЕНЦІЮ БРИТАНСЬКИХ ДОМІНІЙ.

Лондон, 8 березня. — З поінформованих джерел тут заявляють, що між країнами британського каммонвелту тепер ведеться інтензивна виміна думок про скликання чергової конференції, в якій взяли б участь щонайменше міністри закордонних справ, якщо вже не самі премієри. Конференція мала б бути заповіджена вже в найближчих двох-трьох тижнях, а предметом її нарад мали б бути головні внутрішні й законодно-політичні проблеми цих країн.

БРИТАНІЯ ЗАПРОШУЄ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ РАДИ ЕВРОПИ.

Лондон, 8 березня. — Британський уряд запросив вчора уряди Швеції, Норвегії, Данії, Італії та Ірляндії на конференцію, яка мала б відбутися в Лондоні вже в найблищому часі та на якій буде обговорене пропозиція створення Ради Европи. Запрошення підписав британський міністер закордонних справ Бевин в імені країн Брюсельського договору, отже, Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу.

СОВЄТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИЯСНЕНЬ ВІД ТУРЕЧЧИНИ.

Істамбул, Туреччина, 8 березня. — У зв'язку з поголосками про підготовку Середземноморського пакту як доповнення до Атлантійського, совєтський амбасадор звернувся до турецького уряду за вияснennями щодо становища в цій справі. Від турецького міністра закордонних справ совєтський представник мав одержати відповідь, що це справді існують пляни щодо такого договору, що він мав би виключно оборонних характер і що Туреччина готова взяти в ньому участь.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіти і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ПОГАМУВАННЯ У СТРАЙКАХ

Останніми часами помітне з одного боку побільшення безробіття, а з другого деякий зріст страйків. Безробіття вважаємо хвилевим явищем. На більші розміри його не буде, але страйки це інше явище.

Страйк це така робітнича зброя, яку треба би вживати в крайній потребі й з дійсно важних причин. Тоді страйк доцільний і має за собою загальну симпатію, що теж дуже важне. А що на загальний сентимент не звертається тепер при страйках великої уваги, то наслідки цього такі, що тепер мало хто звертає увагу на пікетчиків і йде до ресторану чи склепу, робітники якого на страйку, чого давніше не було. Це не є добре явище й з тим треба робітництву рахуватись.

Куди гірше, коли вибухають такі страйки, що мають проти себе відразу як не більшу то велику частину населення. Наприклад недавній страйк у Филаделфії спаралізував цілу комунікацію в місті. Залізничі страйки паралізували знов цілу комунікацію країни. А що значить жити у великому місті без газу чи електрики, не треба виясняти, бо це кожний добре розуміє. Не є проста справа і з таким страйком, що повстав в Ионкерс, де довший час не забирали сміття з вулиць. Чи ж такий страйк не загрожує усій людности міста, коли йдеться про чистоту, про публичне здоровя?

Або застановімся глибше над страйком гробарів у Ню Йорку, що заставив кардинала Спелмана візвати сотні питомців Духовного Семинаря припинити науку та піти копати гроби на католицькім цвинтарі в дільниці Квинс і сповнити таким чином благородне діло милосердя.

Кажеться, що цей страйк викликаний юнією, в якій верховодять большевики. Не знаємо, чи так є, хоч виглядає дуже правдоподібним, що він є ділом комуністичних провідників, а не самих робітників. Це навіть може бути свого роду пімстою на Католицькій церкві та на кардиналі Спелмані за протикомуністичні виступи. Та в цьому випадку не беремо під увагу, хто цей страйк викликав, а беремо сам факт, що лежать купами понад 1,000 непохованих мерців, бо гробарі вже сім тижнів страйкують. Певно, гробарі теж мають право добиватись справедливої заробітної платні. Але чи годі відмовити слушности кардиналові Спелманові, що старався зарадити страйкові й глядить на того роду страйк не тільки як на змагання добитись вищої платні, але теж і з боку морального. Тому і не диво, що кардинал признався, що ніщо друге за час його 10-літнього побуту в Ню Йорку „не навело на нього більше думок і не завдало йому більше болю", ніж цей страйк гробарів.

Кардинал Спелман добачує у цьому страйку теж і моральний бік тому, бо тут йдеться про віддання останньої християнської прислуги людям, що відходять від нас навіки. Такій особі як кардинал навіть не можна інакше на таку справу глядіти.

Та є ще страйки, які треба теж осудити головно з огляду на загальне добро усього населення, чи забезпеку країни, особливо, коли йдеться про її оборону перед ворогом.

Як бачимо, бувають випадки, коли страйк не є доброю робітничою зброєю і коли треба робітництву, змагаючому до кращої заробітної платні, вживати інших засобів, а не страйку.

Федеральна допомога для виховання вчителів

У пошукуванні засобів на вищу науку багато не звертає належної уваги на різні полекші, які можна дістати кандидатам на учительську професію. Не тільки фахові учительські та педагогічні журнали, але й щоденна преса приносить багато вістей з учительських конференцій та дискусій, які можуть навести батьків і самих студіюючих на спасенну думку. Тому саме хочемо звернути увагу на наради конференції Американського Товариства Каледжів в справі підготови учителів, якої перша сесія відбулася 24 лютого. На конференцію приїхали провідні уми американського шкільного виховання й тому варт прислухатися до їхніх думок.

Конференція була вислідом довгої дискусії в різних колах над питанням, чи потрібна допомога з федеральних фондів для піднесення американського шкільництва. Цю справу вперто підтримує президент і під його впливом минулий, тоб то 80 конгрес, перевів уже частинну дискусію в сенатській комісії. Переслухано понад 50 свідків, які представляли освітні товариства, громадські й рільничі організації, робітничі кола й церковні установи і всі вони майже одноголосно заявили, що федеральна допомога для шкіл є потрібна, одначе федеральний уряд не повинен ніяк мішатися до системи навчання у школах, бо це належить до стейтів.

Люди виходили зо засади, що демократична система залежна від освіти громадян. Виховання в школі дає підставу до здобуття освіти, а прилюдні школи в Америці становлять підставу всього дальшого американського шкільництва.

При обговоренні допомоги для прилюдного шкільництва знавці зазначали, що гроші не є головною допомогою. В Америці прилюдні школи утримуються з податків, які платять власники грунту та домів. Одначе в деяких околицях реальности не приносять такого доходу, щоб можна з них призначувати відповідний пайок на утримання школи. Тому саме треба придумати допомогу з федеральних фондів, бо вона навчила б ввесь загал громадян почуватися до обовязку підтримувати школи й освіту. З того обовязку зродиться теж і зрозуміння, що федеральні фонди не тільки можна, але й треба уживати на шкільництво, бо воно є підставою добробуту країни. Освічена людина веде країну до щораз більшого поступу і добробуту.

Після переведення дискусії в сенатській комісії над справою федеральної допомоги для прилюдного шкільництва не було вже часу на переведення закону в конгресі і тому в теперішньому конгресі має ця справа бути піднесена наново.

Треба догадуватися, що конференція Американського Т-ва Каледжів мала на меті підготовити таку дискусію в конгресі і тому поставила деякі ясні домагання. На першому засіданні конференції зосереджено увагу на недостачу учительських сил по школах, що є головною причиною недомагань в американському шкільництві. Під теперішню пору в прилюдних школах учить 100,000 учительських сил на підставі дозволів з конечности, а їх фахові виховні установи називають „підстандартовими" силами, тобто такими, що не мають кваліфікацій на рівні з правильними учителями.

Вищі наукові установи (каледжі) не можуть самі зарадити таким недостачам, бо вони не мають на це фондів. Різнородні стипендії (скалершип), які дістають деякі учні, не є вистачальні для піддержки учительських кандидатів в каледжах. Само собою насувається думка, що тільки федеральний уряд міг би уфундувати відповідну кількість стипендій, при помочі яких можна би було втримувати в каледжах відповідну кількість учительських кандидатів.

Коли на конференції зайшла мова про висоту таких стипендій, учасники заявили, що федеральний уряд повинен оперти їх на такій системі, на якій дістають стипендії вислужені вояки („Джі Ай райтс"). Загалом, казали дискутанти, до учительського звання треба притягнути самий квіт молоді, бо як учителями по школах будуть люди без належного таланту, тоді майбутність Америки є поставлена під знак запиту. Наша країна, казали далі не застановляється теж і над тим, що вона буде тоді сильною на міжнародній арені, коли буде мати високо поставлений учительський стан. За це приходиться уже тепер покутувати.

Зміну в розумінні ваги учительства треба починати від виховання учительства для елементарних шкіл. Ступнево піде реформа і середнього шкільництва, а з цим і каледжів. Щоб поставити таку програму на належній висоті, федеральний уряд повинен призначити $100,000,000 річно на стипендії („скалершип") і уможливити 100,000 студентам, які покинули середню школу („гайскул") посвятитися фаховій виховній науці.

На конференції стверджено, що найліпші студенти не радо присвячують себе вчительському званню, бо їм стоять отвором інші ділянки науки чи інші звання. Одначе досі одною з важливих перешкод для виховання вчителів була недостача фондів на заплату школі. Саме такій недостачі мали б зарадити стипендії з федеральних фондів. Ще й стипендії не дають зараду усім недостачам, одначе помагають їх усувати і тому треба зробити спробу. До того гроші, витрачені на освіту, не йдуть намарне, міркували учасники педагогічної конференції.

П. Шандрук.

ТІЛЬКИ ОДНА КОНЦЕПЦІЯ

Події, що з логічною консеквенцією наближаються, ставлять перед політичною еміграцією уярмлених московським імперіялізмом народів дуже відповідальні та пильні завдання.

Людство прагне уникнути страхіть збройного змагання воно хоче знайти інші шляхи для конструктивного розвязання проблеми побудови світу, проблеми взаємовідносин. Так у цьому випадку, як не менше в усіх формах змагання, уярмлені московським імперіялізмом народи, яких всебічний потенціял становить про їх силу, мають незаперечне право на участь в розвязуванні проблем конструкції світу. І саме на політичних еміграціях тих народів лежить обовязок підготовити не лише пасивні постуляти, але активні елементи тої конструкції в такій мірі, щоб їх вклад у скарбницю вселюдських прагнень відповідав у першій мірі надіям їхніх народів відповідно до ними понесених жертв. Можливо, буде це ствердження більш зрозумілим, наколи — політичні еміграції народів, жертв московського імперіялізму, повинні так підготовити свою політичну акцію, щоб уже тепер в очах антагоністів червоного імперіялізму стати необхідним, і через те одним з рішаючих факторів плянування побудови світу і одним з рішаючих, факторів змагання проти московської деструкції.

Цілком слушно політичний і військовий світ говорить зараз про те, що події найблищого майбутнього розвиватимуться в обсязі глобальнім. Не може бути, звичайно, сумніву, що в боротьбі велетнів, не тільки величезних народньо-державних організмів, але і велетнів - ідей, не буде місця на невтралітет. Не лише тому, що в безодні струсів у кінцевій формі напруженої боротьби буде втягнений весь земський гльоб, усі звичайно ті сили, що мають аспірації грати якусь політичну ролю. Але головним чином тому, що свідома оцінка положення і наслідків змагання, з яких стали проти себе дві сили, виключає практику опортунізму. Свідома оцінка положення дає підстави до висновку, що під тими двома силами не можна розуміти або за них приймати два конкуруючі імперіялізми — ліберальний капіталістичний та тотальний комуністичний. Необхідно, щоб вже раз нарешті світ та і ми всі (бо на жаль і серед нас є з тих чи інших міркувань епігони комунізму) зрозуміли, що тими силами є: **сила деструктивна з усталеними революційними методами ущасливлення людства і сила конструктивна, що має тенденції йти шляхом еволюційного, гуманного, спокійного і послідовного розвитку форм політичного та соціяльного життя людини, громади, народів і світу в майбутньому.**

Якщо навіть прийняти, що би в майбутньому дати людству щастя, то дорога, яку накреслюють та якою вже провадять методи його експансії, веде через неймовірну руїну не лише матеріяльну, але й духову. Таку руїну, що можливо після його перемоги вже не було б кого й ощасливлювати.

В цій концепції змагання двох сил є місце не лише народів, але й еміграцій уярмлення московським імперіялізмом народів, є відповідне положення тих еміграцій. Вони йдуть і йтимуть з тими носіями ідей — річ зрозуміла недосконалих, як не досконалим і сам творець ідей, — що не руйнують, хочби і для ніби то великого майбутнього, але будують підстави того майбутнього.

Це концепція так би сказати універсальна, всеохоплююча.

Але ж ця концепція в сучасних формах міжнародніх взаємин, міжнародньої ситуації не розрішає проблеми побудови світу навіть у випадку перемоги будуючих ідей чи сил. Ще не прийшов час, щоб вже можна було сперти міжнародні взаємовідносини на засадах космополітизму, як також в практичній дійсності ще не можна було б опертися на аргументах справедливого вирішення різних міжнародніх проблем в рамах міжнародного ареопагу. Ще ж існують, і можна позволити на твердження, довго ще існуватимуть окремі народи, окремі держави, себто незалежні прагнення, самостійні інтереси. І наколи б світові конструктивні фактори стали на шлях насильного накидання рішень, то це була б така сама деструктивна форма міжнародніх стосунків. Можливо більш гуманного, але в свідомості заінтересованого все ж несправедливого характеру. І тому, здається, необхідно в загальній концепції боротьби з глобальною руїнницькою силою мати або створити концепцію побудови світу для біжучої хвилі, на найблище майбутне. Видається цілком логічним, що в основу такої концепції повинна — не в теорії, не в різних деклараціях, але в практичній реалізації — лягти засада здійснення права народів на самостійне державне існування. Але, могло б так видаватися, повстає колізія між засадничою, загальною концепцією і цією концепцією частковою. Загальна концепція бачить конечність знищення або принаймні невтралізації деструктивної сили, якої репрезентантом є большевизм з СССР. Могло б теж видаватися, що знищенням большевизму, чи його диспозиційного центру вже остаточно розвяжеться проблему взаємовідносин у світі. Мабуть було б то лише помилкове спрощення справи. Хіба є ясним, що большевизм існує лише тому, що і його існування, і його методи експансії відповідають психологічному настановленню бази, на яку він оперся. Злосливі, як відомо, мікроорганізми (в даним випадку вже мегаорганізм) можуть жити та розвиватися лише тоді, коли мають відповідну поживу, грунт — це явище цілком природне в застосуванні до всіх проявів натури. Большевизм через те існує в СССР, що він психологічно відповідає настановленню основного ядра советського союзу — московського народу. Адже ж ніде інде не защепився большевизм (Німеччина, Мексико, Італія, Еспанія), підбиті ним народи з ним змагаються, а сьогоднішні його успіхи в Китаю ще не є виявом психіки китайського народу. На цю тему написано вже багато розвідок, що справді аргументують таку тему між іншим в останнім часі: Chamberlin, W. H. — The European Cockpit; Forster, W. Z. — The New Europe; Marquin — Guetzenwitsh B. — Les doctrines politiques modernes; Tsao, W. Y. — The Constitutional Structure of Modern China; дуже цікаве опрацювання Finer Herman — America's Destiny, та багато інш.).

Якщо припустити, що большевизм в ідеології явище самостійне, то повстає питання: чому ж в практиці він тримається лише в одній Московщині? Бо тримається силою і прагненням московського народу. Життєва сила московського народу, його здібність достосуватися до обставин в поєднанні з прагненням по-

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

41)

Найгірше, коли той, що йому призначено бути малим, охче одразу бути великим...

Я думаю, що ми продукт пробудження. Нас колись не було; і ми є, бо прийшли люди і поволі нас будили. І сьогодні приходить час нашого пробудження в людей. До цього часу нас пробуджувано в українців... Українець, геройчний козак, що буде битись до загину за свою батьківщину. Підемо, поб'ємо, переможемо. Створимо Крути і Базар. Вмремо геройчно. Підемо в бій і переможемо...

Українці не думають інакше. Тільки так. Є ще такі, що думають це надолужити промовами, меморандумами, відкликом до сумління світу... Є такі, що говорять про терор, постріли в чужих міністрів... Все це дійсно засоби. Але створимо ми своє життя тільки повною свідомістю нас, як творців вартостей. Це просто страшно казати, але виймемо ми до життя від землі.. Від мудрости. Від нашого хліба.

Будемо ми селянами, бо земля, на якій живемо — селянська. Вона дуже придатна родити хліб. Тільки мусимо стати селянами, свідомими своєї сили й покликання. Лишімось повільними, не блискучими, але будемо сильними й невгнинними. Мусимо прокласти наші дороги, мусимо збудувати дороги на землі і в повітрі. Почнімо думати про землю як підставу.

Кожний думай, як маєш використати продукт своєї землі. Маєш його у вигляді хліба — найбільшого дару, що може дати земля. Мусиш обернути його у сталь і золото. Мусиш прокласти ним собі дорогу до всіх кінців широкого світу. Мусиш ним прославитись.

Кожний, що народився на нашій землі, повинен думати про перебудову себе в напрямі повного ствердження. Треба багато провести часу в науці. Бачимо порожніх людей в мазепинках. Повинні бути повні люди в капелюхах і шоломах.

Такі речі приходять до звичайних людей у гостину, коли ці люди мають відкриту для того душу. Закрита і застигла душа вкривається вапном. Вона живе, але вона не сприймає життя і його не творить. Вона не відкликається на поклик великого Бога, що хотів бачити землю та її людей верхом свого творіння.

І коли ми стоїмо тут на Закарпатті, на порозі великого часу, ми не повинні з малими речами мішати речей великих. Це правда, що ми тут незначні люди, але це також правда, що тут починається велика думка. Вона може не перейде першу пробу, але вона нав'язує контакт того, що було за нами, з тим, що буде перед нами. Те, що було, — знаємо, що буде, — це все таємниця. Вносимо сюди через себе нову думку — продовження визволення нашої людини і, хоча маємо тут діло з „москвофілами" та рутенцями, однак ще видимість, це тільки зовнішня луска, під якою криється справжня суть...

Ми не раз заходимо до наших урядів і бачимо там дуже мілких людей, що дивляться на нас, як на тих, що хочуть відібрати їм їх уряд. Не гнівайтесь на них. Ми прийшли сюди вибачити маленькість, щоб посіяти величність. Не дивіться на „тутешніх", не думайте категоріями „мегрантів". Це тільки слова без змісту. Бо нас послав сюди не для марноти дня. І коли ви не можете пояснити німим, що є слово, ви несіть його з собою так довго, поки знайдете вуха, що вміють чути; і лишіть там ваше слово. Не бійтесь. З нього одного разу виросте також чин.

Не гнівайтесь на наших січовиків, що виглядають, як люди, що довгий час десь жебрали. Вони несуть себе в жертву. Вони ще не знають, що вони здобудуть перемогу, не „крісами", що їх постійно домагаються, а своїм духом, що живе у них. Їх ще так небагато, і думка їх ще куца. Але одного разу вони будуть вагою, що діє. Вони, самі не знають, що власне вони є...

Але на вас, що отут, лежить велика відповідальність. Бо ви - носите основні зародки. Вам дано вказувати на дійсну силу життя. Ви не покликані творити чини, ви покликані їх зароджувати. Відімкнути вапнілі душі для сприйняття істини — ваше пряме завдання. І одного доброго дня, одного ранку, ми знайдемо все, що так шукаємо, у наших тихих горах між пастухами. Знайдете якраз ту дивну мудрість, що відкриє дивний світ...

Світ грішний і великий... З банками, як сказав, і хмародерами. Безліч людей на планеті починали з такого, і вони вже лежать під руїнами Помпеї, а ми наївно воскресаємо, щоб продовжувати те, що вже одного разу в безліч виглядів повторювалось. Народ, державність, свобода, право на місце під сонцем — все це підсумовується патетичним життям, що живе там, де люди мають глибоку душу і вишколений розум...

Кальчук говорив кострубато. Іноді це була патетика, інколи звичайна проза. Але всі, що його слухали — слухали уважно. Зорин, що має французьку культуру і не любить школярства, довший час демонструє свою відразу до слів. Однак що зробити. Треба сказати все, що душа хоче і що розум сказати уважає за потрібне...

З великої залі долітає народна пісня „Лучче було не ходити"... Це нечуйно вносить розрядження. Але уява творить, і слова літають у повітрі.

(Дальше буде).

СОВЄТСЬКИЙ ЗЛОЧИН НАРОДОВБИВСТВА У ВІННИЦІ

1)

Від Редакції: З сьогоднішним днем починаємо друкувати матеріяли до страшного большевицького злочину народовбивства, відкритого в місті Вінниці в 1943 році. Усіх свідків розкопок, або тих, які могли б чимнебудь доповнити подані матеріяли, прохаємо надсилати свої інформації. Ввесь матеріял буде опісля ще відповідно оформлений та поробиться заходи для його публікації в англійській мові.

В прекрасній, мальовничій околиці українського Поділля, над річкою Богом та на залізничій лінії Київ—Одеса, розташоване місто Вінниця, тепер центр області тої самої назви. Місто і його околиці дослівно „втоплені" в садах. На початку другої світової війни Вінниця нараховувала около 100,000 населення, з чого около 41% становили українці, 38% жиди, 14% росіяни та 4% поляки. Процентове відношення не є точне.

Початки Вінниці незнані. Вперше це місто згадується в історії в 1331 році, яке виникло на території „Старого Міста" та на краю „Диких Піль". Наприкінці того сторіччя там побудовано славетний Вінницький замок, що мав велике оборонне значення. В козацьких часах Вінниця була важливим військовим осередком. За Хмельниччини там стояв полк Івана Богуна, що вславився обороною міста перед поляками. Вже в 1635 р. у Вінниці була середня школя, яку закрили поляки. Опісля там була езуїтська колегія. В 1672 р. Вінниця на короткий час перейшла до Туреччини; в 1750 р. її здобули гайдамаки; 1796 р. вона перейшла під Росію, як головне місто брацлавського намісництва. Вінниця відіграла важливу ролю під час української визвольної війни в 1918-20 рр. В 1919 році там був осідок Начальної Команди Української Галицької Армії. Вінницька область має 43 сільських районів, два міста обласного підпорядковання і 5 міст районового, та 1,182 сільських рад.

Вінниці судилося стати символом найжахливішого в історії злочину народовбивства, поповнюваного окупаційним советським режімом над українським народом продовж цілого часу існування цього режіму та продовжуваного з однаковою жорстокістю ще й до сьогодні.

Де поділись мільйони українців?

Згідно з даними офіціяльної советської статистики в 1929 році підсоветська Україна мала 31,194,976 населення. Згідно з тою ж самою офіціяльною советською статистикою з 1939 року, отже десять років пізніше, в тих самих кордонах України вже було тільки 28,070,404 українців, значить, на 3,124,572 менше. Як взяти до уваги, що природній приріст населення в Україні є дуже високий і що він навіть за советськими статистичними даними в цих роках хитався між 17.7 і 24.5 на тисячу, то за десять років перед другою світовою війною Україна втратила щонайменше 10,000,000 людей. Де поділись та як зникли ці українці? Частинне вияснення на це дали гори трупів опухлих зі зорганізованого большевицьким режімом голоду в рр. 1932-1933, а дальше, ще жахливіше вияснення знайдено власне у Вінниці та в цілому ряді інших міст України під час другої світової війни. Цих людей знайдено в пов'язаними назад руками та з подіравленими большевицькими кулями черепами в масових могилах. У самій тільки Вінниці їх знайдено около 10,000.

В долині сліз і горя, руїни і смерти.

Був чудовий ранок дня 16-го липня 1943-го року. Сонце вогненною кулею тількищо викотилось з-за обрію та своїми проміннями освітило землю, на якій вже від давна не було ані світла, ані тепла. Світло і теплота сонця та краса буйної природи стояли в найбільшому контрасті до товпи обдертих, виголоднілих і згорьованих людських істот, що з бідними клунками в руках на викзалі вузлової станції в Козятині дожидали. Між дожидаючими переважно жінки та старші віком чоловіки. Час до часу одне чи друге витягне з клунка шматок спеченого з проса і вівса або житних висівів хліба та з набожністю й осторожно вкладає до рота. По смітниках порпаються брудні і обдерті діти, що кожний підозрілий відпадок прубують вкладати до рота, щоб його негайно виплювати, переконавшись, що це не є качан яблука ані не скірка хліба. Поміж цими подорожними злидарями час до часу перейде апатично місцевий залізнодорожник, на нікого не звертаючи жадної уваги.

Це тільки в одному кутку вокзалу. Все інше — залите безліччю різноманітних уніформів: сіро-зелених, сірих, брунатних, чорних. Це нові завойовники. По уніформах тут можна відгадати обличчя людей. Ці в чорних і бронзових — пузаті, бундючі, самопевні і жорстокі. Ці в сірих — в більшості самі сірі. Їх воєнний ентузіязм вже давно закінчився і цілком зник, як вони вступили на цю землю. Тепер і їх гонять у добре відоме і невідоме і вони, звичайні собі салдати гітлерівської Райхсвери, апатично йдуть куди їх ці чорні і бронзові та й сіро-зелені з пагонами підганяють. Як відгомін їх настроїв один „Фріц" нагло затягає: „Ес ґеґт аллєс форюбер, ес ґеґт аллєс форбай; шон цвай ягре ін Русcлянд унд нох нікс понімай... (все йде, все проходить; вже два роки в Росії і нічого не розумію). Між цими сірими, як і злиденними цивільними подорожніми постійно проходжуються з наїженими на гостро багнетами та в шоломах на головах військові сторожі. Нагло здалека загудів паротяг і ці в шоломах зразу обставили всі двері. На станцію вкотився вантажний потяг з критими вагонами. Між кожним вагоном кількох таких же в шоломах та з наїженими багнетами. Це транспорт ясиру на каторгу до Райху. Переїзджаючи через станцію, потяг тільки звільнив бігу, але не зупинився. Він переїхав, а ці з клунками по кутах обтирають сльози і хрестяться.

Ще деякий час і на станцію заїхав та зупинився дугий потяг. Напереді, перед локомотивою, відкритий вагон з піском, а на ньому готовий до стрілу кулемет з обслугою. Це проти партизанів. За локомотивою знову кілька вантажних вагонів і опісля два-три пасажирські. Але це не для людей, це „нур фюр дойче" — тільки для німців. Для людей опісля два-три знову вантажні вагони. Недаром люди говорили: де повинні їхати свині, там їдуть люди, а де повинні їхати люди, там їдуть свині.

Потяг їхав до Вінниці. Люди з клунками, допомагаючи один одному, видряпались до товарових вагонів, кожний зі своїм клунком примістився хто де, важко зітхнув, часом одна чи друга жінка обтерла кінцем хустки сльозу, і потяг рушив.

Безмірні краса і багатство української землі, безмірні злидні і недоля українського народу. Потяг повільно проїжджав село за селом, зупинку за зупинкою. Скрізь, куди сягає око, простягались безмежні лани, то знову синів ліс. А серед ланів виринали втоплені в садах села. Які ж знову контрасти між багатством природи та злиднями населення. З-поза дерев садів виглядали бідні, обдерті халупи, біля них ані плота, ні огорожі, не видно так звиклого в Україні сільсько-господарського приладдя на подвірях, не видно теж в селі худоби. Як ще що зі скоту залишилося, його тепер доглядають мадярські союзники німецьких фріців. За кожним разом, як потяг переїжджав через села, за ним бігли групи обдертої дітвори та з простягненими руками намарно просили вже по-новому: „пан, пан, дай хліба!"

Здовж колії, у віддаленні біля сто метрів по обох її боках, німці наказали повирубувати всі дерева, щоб не дати захисту партизанам. На закрутах скрізь видно побудовані з землі „бункери", а в них військові сторожі пильнують дороги перед саботажниками. Скрізь видно сліди війни.

(Дальше буде)

Тільки одна концепція

(Докінчення зі стор. 2-гої).

ліпшити умовини власного життя за рахунок інших, що від нього різняться духовими властивостями і самодіяльністю, — то правдива і основна база большевизму.

А це значить, що знищення большевизму не розвязує проблеми миру в світі. Бо большевизм, так виходить, є лише одною з форм психологічного настановлення московського народу, яке цілком слушно треба окреслити „московським імперіялізмом".

Саме тому одна з концепцій західного світу, що ніби зі зміною режиму в Московщині через „демократизацію" може прийти до спокою в світі, є цілком фалшива. Можливо на деякий час, на час доки „демократична" Росія не порадить зі своїм внутрішнім життям, не з'организує держави буде якийсь там спокій. Власне на деякий час, бо як відомо всяка а в тім і „демократична" Росія розуміє себе принаймні в границях з перед І. Світової Війни і натурально з вже приєднаними західними землями України, Хивою, Бухарою, Зовнішною Монголією — це вже щонайменше і напочатку. Чиж події 1917 р. не є незаперечним доказом цього?

І невже ж можна думати тепер, що держави Балтійські, Білорусь, Польща, Україна, держави Козацькі, Держави Кавказу, Туркестан, народи Тюрко-Татарські, Татари Кримські — взагалі всі народи, в політичнім окресленні „Прометеївські Народи", що в боротьбі за своє державне незалежне життя пролили кров десяток мільйонів людей, добровільно згодяться на інкорпорацію в склад хочби і „демократичної" Росії? Ні. не згодяться і натурально за свої національно-політичні ідеали будуть далі боротися. Себто — не буде миру в світі.

Можливо, що в завірюсі подій Прометеївські Народи переможуть, можливо що програють. Якщо переможуть, це ослабить Москву і при добрій політиці тих народів може бути з московським імперіялізмом скінчено. Якщо програють — не буде миру в світі, бо шукатимуть способів далі боротися. До часу скінчення з московським імперіялізмом, до чого може прийти лише і єдино через осягнення всіма народами, у московськім ярмі перебуваючими своїх національно-політичних прагнень, а що зредукує у дуже великій мірі і потенціяльні можливості Москви (фізичні, матеріяльні, економічні і т. д.), не буде в світі миру. Не буде його напевно і у випадку заіснування „демократичної" Росії, бо апетит Москви не зменшиться. Бо чому не наслідувати большевиків та не пробувати забрати всю Европу, цілу Азію? Бо чому не прагнути запанувати над цілим світом?

В цьому властиво місці є колізія між концепцією знищення лише большевизму та концепцією знищення московського імперіялізму. За ту другу концепцію стоять всі Прометейські Народи, бо вважають, що прийняття та реалізація їх концепції провадить посередньо і безпосередньо до знищення комунізму. Але зрештою Прометеївські Народи найменше хотять втручатися в справи внутрішні самого московського народу — якщо йому по душі комунізм то нехай же він з ним і в нім жиє.

Отже, з цього простий та ясний висновок: **існує лише одна концепція — самостійне державне існування уярмлених московським імперіялізмом народів найскорше і найпівнеше провадить до знищення большевизму і забезпечує світ перед усяким московським агресивним імперіялізмом, що настався на опанування світа.**

Цю концепцію повинні бачити і усвідомити її значення відповідні фактори. В цій концепції лежить зміцнення конструктивного антагонізму в усіх можливих та конечних формах і проявах проти деструкції. І це теж повинні зрозуміти будуючі фактори світу.

Мабуть, дещо повинні й ми самі бачити та собі усвідомити, то значить ми, еміґранти, представники гноблених та винищуваних народів. Ми мусимо цілком свідомо бачити, що лише в нашій повній внутрішній та міжнаціональній політичній дійсності. в повній політичній солідарності лежить підстава нашої сили. Ми мусимо усвідомити собі. що для осягнення наших національно-політичних ідеалів раз на все треба відмовитися в наших взаємних стосунках нездорових тенденцій. Ми повинні зрозуміти, що лише в цих елементах треба шукати можливості політичного впливу на події та на відповідне розвязання проблем, за які наші народи піднесли стяг боротьби.

Крім того ми повинні теж зрозуміти, що наша згідна політика міжнаціональна співпраця єдино може бути цікавою противагою концепції „ставлення на демократичну Росію", себто може бути одною з сил до вибору.

Позатим, треба нарешті усвідомити собі, що від слів необхідно перейти до діла: все належить зробити, щоб про наші ідеали, про наші прагнення, про наші потенціяльні можливості відповідно і негайно поінформувати світ.

Не буде теж зайвим сказати зацікавленому світові, що можливостям стратегічного кола Прометеївських Народів не вдасться протиставити, навіть у добі чудес військової техніки, дій по внутрішніх операційних лініях. Це дуже міцний аргумент сили і значення Прометеївських Народів.

Похорон проф. Івана Раковського, голови НТШ.

В пятницю 3 березня ц. р. прощала американсько-українська громада проф. Івана Раковського, відпроваджуючи Покійного на вічний спочинок в місті Нюарк, в стейті Ню Джерзі. Був гарний, соняшний день. В похоронному заведенні Мирона Литвина й Сина, що займалося похороном Покійника, розпочалися похоронні відправи в годині девятій рано, що їх відслужив місцевий парох української греко-кат. церкви, о. ігумен В. Краєвський Чина Редемптористів. Тлінні останки перевезено до церкви Св. Івана, де в 10-тій годині розпочалася співана Служба Божа, до якої стало трьох священиків: о. ігумен В. Краєвський, о. д-р Ґавліч Ч. С. В. В. та о. С. Маланяк, парох з Бейону.

Після евангелії вийшов на проповідницю о. прокуратор Микола Копяківський Чина ОО. Редемптористів з Канади та сказав прощальне слово. Він підніс з одного боку глибоку вченість Покійного проф. Раковського, а з другого боку велику пошану Покійника для релігійного світогляду, якого він сам був гарячим визнавцем та його велику любов до Рідної Землі.

Покійного голову Наукового Товариства ім. Шевченка попрощав під кінець Служби Божої і о. парох Краєвський як вірного сина Церкви, що не мав ще змоги стати і тут активним парохіянином, бо Покійний тиждень після прибуття до Америки важко захорів і вже не вернув зі шпиталю живим. Теж змалював о. парох Покійного як великого сина українського народу.

До панахиди після Служби Божої став ще о. Чапельський парох Елизабету, разом чотирьох священиків. До глибини душу пориваючі тони тої прощальної відправи кінчаються і приходить Послідне Цілування. Місцеві громадяни, що не зважаючи на робучий день прибули віддати проф. Раковському останню прослугу, перенесли домовину до авта. Колона автомобілів стала поруцатися в напрямі цвинтаря Еверґрін.

Чотирьох священиків стали відправляти над гробом похорон. Старе українське „Вічная Память" рознеслося по долах і горбках спокійного та затишного місця покійників в Еверґрін.

Над гробом від українського громадянства прощав Покійного проф. Микола Чубатий, предсідник Американського Відділу НТШ. Бесідник вказав, що ця могила голови НТШ в далекій Америці найкраще свідчить про жахливе положення українського народу на рідних землях, зокрема про положення, в якому опинилась українська культура. Від Австралії по Америку розбрилися нині культурні діячі України за ніщо інше, а тільки за свою вірну службу батьківщини. Покійний був на службі двох суверенів: Правди та Батьківщини. Проф. Раковський шукав ціле життя правди і її він найшов в Бозі. Другому суверенові, українському народові, служив Покійний з вірністю жовніра. Його стійкою була культура і за неї він зводив бій як професор Українського Тайного Університету, чи як Голова Наукового Товариства ім. Шевченка. Його головство припадало на найбільше бурливі часи в історії тої установи, проте він не надужив довіря свого суверена — Батьківщини. Прощаючи Покійного від імені Головної Управи Наукового Товариства ім. Шевченка, як і його американського Відділу та далекої української Батьківщини, передав теж бесідник в їх імені Покійному подяку за його вірну службу і велику працю.

По старому українському звичаю відбулася тризна по Покійникові в Українській Централі, що її приготовив місцевий 28 відділ Союзу Українок Америки. До столів засіло кілька десяток громадян та громадянок з Нюарку та околиці. Прибула родина Покійника, д-р М. Раковський з дружиною і сином, а зокрема вдова, п-ні Софія з Грушкевичів Раковська, що з самаританською відданістю втримувала мужа так довго літ при здоровю, перебираючи на себе життєві клопоти та уможливляючи тим проф. Раковському наукову працю.

Після перекуски проф. Чубатий на прохання голови Централі, дир. Т. Каськова, уділяв слова бажаючим спомянути Покійника.

Перший промовив син бл. п. професора Раковського, інж. Мирослав Раковський. Він дякував нюарській українській громаді за ту щирість та опі-

(Докінчення на стор. 4-тій).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Коляда на скитальців: заколядовано $400.

Як попередніх років так і цього року Центральний Комітет Українських Організацій міста Елізабету перевів коляду і зібрав $400. Цього року колядували тільки три групи, бо кількох громадян було перешкоджених хворобою і не могли йти як колядники по домах. До збільшення суми жертв причинилися Український Народний Дім в Елізабет, Н. Дж. жертвою $25, а також наші приятелі Іван Зазуляк з Ню Орлінс, Ла., і Іван Штогрин з Плейнфілд, Н. Дж., надіслали свою коляду чеками по $25.

В Елізабетпорт колядували: П. Сташків, В. Федчишин, В. Дучемінський, Н. Пінковський, С. Ґенеґа, С. Могила і М. Безкоровайний.

Коляду зложили: Український Народний Дім $25; Н. Миськів $10; по $5: М. Безкоровайний, С. Яцків, Н. Кіценюк, К. Пілат, П. Сташко, М. Мандзяк, Т. Чечель, П. Остапчук; Я. Красновський $4; по $2: М. Ґалінович, С. Могила, Ю. Пятковський, Н. Мариць, Т. Горинь, К. Лиса, В. Вітушинський; Е. Мамчак, М. М. Райхель, М. Могила, В. Дедчишин, М. Гульник, М. Гринищак, Н. Ільків, В. Сас, І. Воробець і С. Ґенеґа; по $1: В. Марець, С. Нечбавер, Ю. Джуґан, Ю. Поливчак, Н. Горинь, Мезак, Лаче, І. Кузьо, М. Вовчко, Л. Ковальчик, І. Малей, Н. Рудніцький, І. Маройко, П. Гандович, І. Коритко. — **Разом зібрано $128.**

Коляда з гори міста Елізабет, Н. Дж. — **Колядували:** С. Каша, І. Пирдза, П. Дочин і С. Ґенеґа.

Коляду зложили: по $10: М. Сухорський і Г. Налепа; по $5: М. Ядловський, П. Дочич, І. Левчак, С. Каша, М. Сухорський мол., А. Смит; К. Качуряк $3; по $2: І. Пирдза, І. Фіцула, М. Процак стар., о. Лев Чапельський, Д. Стець, М. Голубець, п-ні Пайкош, І. Фецула, Н. Губик, М. Процак мол., І. Кіценюк, Т. Тхір, І. Боднар, Д. Боднар, С. Вітранський, М. Корнас, В. Сухорський і Т. Федич; по $1: І. Зілінка, Й. Гарасимчук, В. Герила, Т. Луняк, І. Крупа, І. Боднар, А. Огар, Я. Шубик, С. Шубик, В. Мушинський, п-ні Козак, М. Судя, В. Ґарбовський, Н. Матлаґа, В. Пованда, М. Личитин, М. Фіцула, М. Стефура, А. Зизяк, М. Скорецький, С. Корнас, М. Либа, Т. Щерба і М. Крупа. **Разом зібрано $113.**

Коляда з Бейвейської Округи і з Плейзів. — Колядували: Роман Слободян, Андрій Поливчак, Микола Кіценюк, Володимир Федчишин, Василь Зелінка і Константин Пухта.

Коляду зложили: по $25: Іван Зазуляк і Іван Штоґрин; Р. Слободян $11; по $5: М. Романович, І. Галущак, П. Пітула, Микола Поливчак, Андрій Федірко, А. Перожак; по $3: М. Кінащук, А. Поливчак, Т. Кінащук, С. Радзиняк; по $2: І. Поливчак, М. Бутович, д-р Шандор, В. Хребет, Ю. Гвіздь, Р. Милянович, С. Урбан, В. Панкевич, М. Гульник, М. Барна, Е. Рудковський, І. Палей, П. Пілат, М. Мамчак і С. Пограничний; по $1: І. Хребет, інж. Андрієвський, І. Загорний, С. Федаш, Т. Шарий, М. Шара, І. Захаркевич, А. Войтович, К. Должицька, З. Куці, С. Шийка, А. Василяк, Д. Палей, Т. Дідух, М. Стиранка, М. Чік, Д. Чечель, Н. Мамчак, С. Вовканин і М. Ґавловський. — Разом зібрано $159.

Зіставлення: Коляда з Елізабетпорту $128; Коляда з гори міста $113; Коляда з Бейвей і плейзів $159. — Разом $400.

Всі гроші передано до каси Центрального Комітету Злучених Організацій для висилки до Українсько-Американського Допомогового Комітету в Филаделфії, Па.

Степан Могила, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На скитальців.

На річних зборах Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союзу, зложили на ратування скитальців:

Іван Миць $5; по $2: Л. Дума, І. Кашицький, А. Мазур; по $1: Н. Заяць, С. Ґріца, Н. Пігура, М. Баран, В. Гіль, А. Буско, В. Маланяк, О. Яцків, І. Коцюба, А. Кулич, Е. Станіславишин, П. Осміловська, Т. Гіль, М. Фриц, Й. Жарський, Ф. Жарський, П. Маґура, П. Лахоцький, А. Борик, В. Бутковський. — Разом $31.

—o—

МЕНВИЛ, Р. АЙ.

На скитальців.

Сестрицтво св. Анни замовило Службу Божу, по якій зійшлися вірні на галю в Українськім Народнім Домі, де по промові о. Желехівського присутні зложили $26 на скитальців. На поминках по бл. п. Теодорі Намака зібрано $14 на сироти на скитальщині. Разом вислано до ЗУАДКомітету $40.

Збірка на галі: по $2: А. Червінська, А. Гречух, Н. Кацюбінська, Стадник, К. Люблинецька $1.50; по $1: о. Желиховський, М. Савка, Ю. Бурак, А. Совецька, Г. Вишинська, А. Совецька, М. Черкас, А. Сороката, К. Тиняк, О. Казан, К. Намака, В. Герман, Н. Ясінчук, К. Ланова, А. Талабай. Решта дрібними.

Збірка на поминках: Салайка $2; по $1: О. Червінський, М. Черкас, П. Сулима, К. Намака, П. Тиняк, П. Гричух, Н. Савка, Кун, Ф. Намака, Й. Таяр, М. Намака, Ю. Бурак.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На акцію ЗУАДКомітету.

На річних зборах Братства св. Володимира, від. 105 У. Н. Союзу жертвували на допомогову акцію:

Братство $5, а по $1: Г. Шагала, Н. Гладьо, А. Мельник, Д. Слободян, С. Слободян, Т. Кочмар, М. Лопушанський. Разом $12.

—o—

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

На скитальців.

На річнім мітінгу 192 відділу У. Н. Союзу п-ні А. Ангел підняла справу допомоги скитальщині, яку то справу попер О. Будинський, що щойно недавно прибув з Німеччини.

Жертвували: Відділ 192 У. Н. Союзу $10; родина О. А. Ангел $10; по $2: С. Максимів, М. Ґось, К. Довганюк, М. Політило; по $1: М. Прічицький, О. Ціко, О. Будинський, К. Ліщинський, М. Конік, К. Факс, Е. Варещак, А. Крачковська, П. Чорнобай, Гроші вислано до ЗУАДКомітету в Филаделфії.

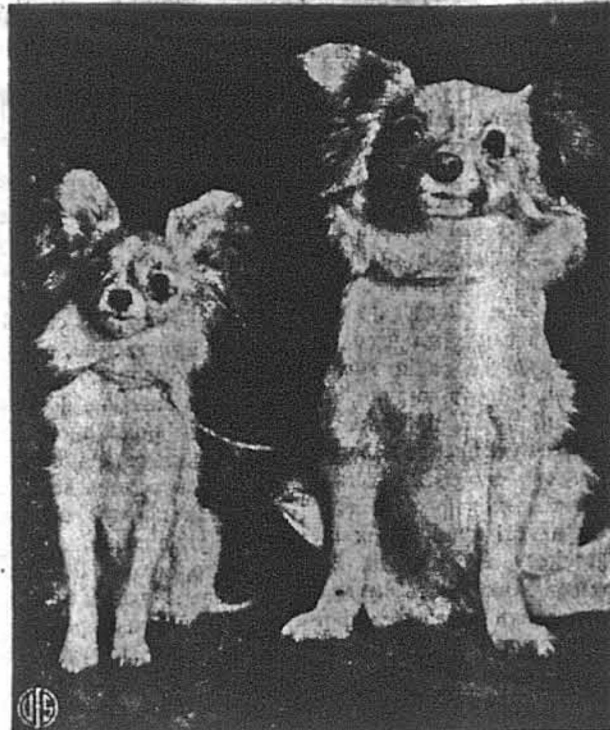
—o—

БАТЛЕР, ПА.

На скитальців.

На весіллі в громадян Івана й Марії Загалішин переведено збірку на скитальців.

Староста Степан Федячко зложив $2; а решта дрібними. Разом вислано до ЗУАДКомітету $24.86.

„МАЛЕНЬКА ПРИ МАМІ".—Картина знята в Лондоні на виставі псів. Мале песеня привязане до мами, щоб не загубилося!

Похорон проф. Івана Раковського, голови НТШ.

(Докінчення зі стор. 3-тої).

ку, якою вона оточила родину професора Раковського. В Европі, казав він, нерідко можна було почути про „зматеріялізованих" американських українців. Яке воно помилкове! Це все, що їх тут стрінуло, перейшло усякі їхні сподівання. Теж подякував представникам організацій за участь в похороні.

Ряд споминів про великого Покійника розпочав д-р Лонгин Цегельський університетський ровесник проф. Раковського. Покійний вже тоді вибився своїм талантом та умінням зєднувати собі людей, говорив д-р Цегельський. Покійному саме тоді удалося обєднати радикальну „Ватру" та національну „Студентську Громаду" в одну „Академічну Громаду", що згодом відгравала продовж кільканадцяти літ визначну ролю в життю української академічної молоді. Згодом бесідник перейшов до політики, а д-р Раковський до науки, шукаючи правди поміж тодішним матеріялізмом та духовим світоглядом. Цей останній вкінці його полонив. До історії перейде проф. Раковський як перший український енциклопедист.

Д-р Л. Мишуга пригадав, що того року поминки по перших наших еміґрантах на цій землі ставали тому 60 років зародком наших гуманітарних акцій, а навіть суспільно-організаційного життя американських українців. Сучасну трагедію українського народу віддає чи не найкраще ця сумна обставина, що на цвинтарях Парижа, Берліна і Ротердаму спочивають тіла справжніх представників Української Держави та української визвольної боротьби, а в далекій Америці спочив ще й представник справжньої української науки.

Д-р Роман Осінчук, секретар Американського Відділу НТШ, говорив від молодшого покоління науковців, що заправлялося до наукової праці під проводом проф. Раковського. Покійний мав живий інтерес до всіх ділянок науки. Його ум був всесторонний, справді енциклопедичний, говорив бесідник.

Між присутніми було й кількох особистих приятелів родини Раковських. Безсумнівно найблищими приятелями родини Раковських була родина Гординських, тому предсідник попрохав до слова паню Гординську. Бесідниця навязала до знайомства з родиною Раковських ще з давніх коломийських часів. Після того обі родини переселилися до Львова. Покійний, казала п-ні Гординська, був незвичайно милим в товаристві, скромним та люблений цілим оточенням.

Господар Української Централі, директор Т. Каськів звернув увагу на щасливу думку, кинену Американським Відділом НТШ, щоб на могилі цього визначного українського ученого здвигнути нагробник, який пригадував би, хто там спочив. Тому взвав присутних до започаткування збірки на памятник на гробі Покійного. Зложено $153 (виказ жертв буде оголошений у свій час).

Від місцевого відділу Союзу Українок промовляла пані А. Настюк, до дому якої заїхав Покійник. Уже першого дня приїзду до Америки видно було на цім змученім лиці загрозливі признаки нещастя, що скоро прийшло, говорила зо зворушенням п-ні Настюк.

Під кінець промовляли ще два учні Покійного, д-р Я. Макарушка та місцевий адвокат В. Кузьма. Перший бесідник пригадав свої гімназійні часи та ту любов й пошану, якою оточувала молодь Покійника, що мав Божий дар вчити та виховувати. Його поведення облагороджувало молодь, а його приступний виклад освічував її душі не формальною сухою наукою, але тим, що до життя потрібне. Адв. Кузьма, учень Покійника ще з часів його молодости в Коломиї, підкреслив, що д-р Раковський не карав молоді, але вчив, не сварив її, але виховував. Коли пригадати собі ці часи та порівнати Покійника з другими професорами, то, казав бесідник, треба признати, що Покійний був прикладом взірцевого учителя, поступового та гуманного.

Проф. Чубатий закінчив оці поминки — тризну, збираючи кинені бесідниками думки, що змалювали образ людини, память якої буде вічна серед українського народу. Відспіванням „Вічная Память" та „Ще не вмерла Україна" покінчено сумні сходини, присвячені памяті померлого Голови НТШ.

При кінці слід згадати з признанням, що погребове заведення Мирона Литвина і Сина в Нюарку само покрило похоронні кошти.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Черґові збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 10. березня, в годині 8. ввечір, в Тов. Домі, 831 Джозеф Еве. Просимо членів і члениць прийти на означений час. — І. Свереда, гол.; П. Ковтун, кас.; В. Гаврилк, ф. секр.; В. Іванців, р. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 11. березня, в год. 8. ввечір, в Укр. Січовій Салі, 806 — 18 Еве. Просимо членів прийти на збори і заплатити свої вкладки на зборах відділу. — О. Паньків, пр.; Ю. Баранюк, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Повідомляємо всіх членів Бр. св. Юрія, від. 379, що збори відбудуться 13. березня в годині 12:30 вполудне, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 845 Н. Вестерн Ев. Просимо членів прийти на час. — За уряд: Г. Вобик, предс.; М. Сеньків, кас.; В. Пилипів, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Чвертьрічні збори Сестр. Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 1. пополудні, в парафіяльній галі св. О. Николая при Оклей і Райс ул. — Ксеня Плетяк, предс.; Петронеля Яворська, кас.; Івнка Подола, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Кальмук.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 13. березня, в год. 1. попол., в Укр. Ам. Осередку, 2965 Карпендер ул. Ваша присутність конечна. — Уряд.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. березня, в своїй галі, 914 Френклин Еве., точно в год. 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. Братство приготовляється до влаштовання річниці своєї власної галі, тому просимо всіх членів прийти, щоби цю річницю підготовити як слід. — За Уряд: М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Петра й Павла, від. 220, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в суботу, 12. березня, в парахіяльній галі, 4950 Полайна ул., в годині 7:30 ввечір. Просимо всіх членів прийти, а довгуючі члени мають вирівнати свої залеглі вкладки. Члени, котрі платять річну вкладку, мають явитись і заплатити, бо відділ за таких членів не буде платити; така ухвала запала на річних зборах. — Г. Гарасим, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Місячні збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 1:30 пополудні, в Укр. Дем. Клюбі, 2397 Грейлінґ ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — Т. Судомир, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 13. березня, точно в годині 1. пополудні, в салі У. Н. Дому при Мартин ул. Подаємо до відома, що на будуче за нікого не будемо висилати вкладки до голов. канцелярії, як не буде заплачена. Тож старайтесь прийти на збори і заплатити. — За уряд: М. Присташ, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Франка, від. 334, відбудуться 13. березня, в У. Н. Домі, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 1-ій пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. На ці збори просимо численно прийти, бо маємо деякі важні справи до полагодження. Пригадуємо тим членам, що зволікають з плаченням вкладок, щоби прийти і виповнили свої належитости. Старайтеся приєднувати нових членів, а особливо дітей, які є у кожного члена, але в Союзі їх усіх нема. Мати обезпечення в У. Н. Союзі це так, як банк. Союз має 6 різних кляс, що можуть задовільнити найвибагливішого. — І. Форись, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 13. березня, в год. 1:30 пополудні, в церковній салі. Члени обовязані прийти на ці збори. **Увага:** Просимо всіх членів звернути виписані картки до секретара; члени, котрі не дістали і не виповнили інформаційної картки, просимо прийти на збори і її виповнити. Секретар мусить мати домагані інформації за кожного члена. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

БАФАЛО, Н. Й. — Збори Бр. св. Івана Хрестителя, відд 304, відбудуться в неділю, 13. березня, в год. 2. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори до галі парафіяльної 158 Джарман Ст. — Н. Гнатик, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 2. пополудні, в Укр. Горож. Клюбі, 608 Вест Лакавана Евеня. Приявність всіх членів є обовязкова. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.—Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 30, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. березня, в годині 2:30 пополудні, в гали церковній. Просимо члениць явитися на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення. Довгуючих взиваємо прийти на збори і вирівнати свої залеглости. — За уряд: Е. Геруля, предс.; Н. Грицак, кас.; М. Ходак, фін. секр. М. Кек, рек. секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Подаємо до відома членам і членицям Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. березня, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на означений час і заплатити свої вкладки, як також полагодити інші товариські справи. Просимо привести нових членів і вписуйте свої діти до У. Н. Союзу, бо замало самому бути союзовцем, а свої діти записувати де інде. — Уряд.

ТАРЗАН, ч. 2047. Тікар нападає.

WHEN REDZIK REALIZED HOW HE HAD BEEN TRICKED HE SEIZED JANE IN FURY.

AT REDZIK'S HOSTILE GESTURE TIKAR FROZE TO ATTENTION.

REDZIK CAUGHT UP A DEAD LIMB AND SWUNG IT VICIOUSLY.

INSTANTLY THE YOUNG LION SPRANG AND JANE'S STARTLED ASSAILANT FIRED WILDLY.

Коли Редзік завважав, що його підведено, він у злості вхопив її за рамя.

На вороже наставлення Редзіка Тікар став „на позір!"

Редзік вхопив за суху гиляку й замірився до Джени.

В одній хвилині молодий лев скочив, а перестрашений напасник вистрілив дико.